

DECYZJA RADY (WPZiB) 2019/2111**z dnia 9 grudnia 2019 r.****wspierająca działania SEESAC w zakresie rozbrojenia i kontroli broni w Europie Południowo-Wschodniej zmniejszające zagrożenie związane z nielegalną bronią strzelecką i lekką oraz amunicją do tych rodzajów broni**

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 28 ust. 1 i art. 31 ust. 1,

uwzględniając wniosek Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 19 listopada 2018 r. Rada przyjęła strategię UE na rzecz zwalczania nielegalnej broni palnej, broni strzeleckiej i lekkiej oraz amunicji do tych rodzajów broni, zatytułowaną „Zabezpieczenie broni, ochrona obywateli” (zwaną dalej „strategią UE dotyczącą BSiL”).
- (2) W strategii UE dotyczącej BSiL przypomniano, że chociaż w ostatnich latach poczyniono znaczące postępy, szczególnie w Europie Południowo-Wschodniej, skala gromadzenia broni strzeleckiej i lekkiej (zwanej dalej „BSiL”) oraz amunicji, nieodpowiednie warunki składowania, rozpowszechnione nielegalne posiadanie oraz luki we wdrażaniu nadal ograniczają skuteczność działań w zakresie kontroli broni palnej i BSiL w niektórych częściach Bałkanów Zachodnich, co ma wpływ na bezpieczeństwo zarówno w tym regionie, jak i w UE.
- (3) W dniu 10 lipca 2018 r. na szczycie Bałkanów Zachodnich w Londynie przyjęto plan działania na rzecz trwałego rozwiązania kwestii nielegalnego posiadania i niewłaściwego wykorzystywania broni strzeleckiej i lekkiej (BSiL) oraz amunicji do tych rodzajów broni, a także nielegalnego handlu taką bronią i amunicją na Bałkanach Zachodnich do 2024 r. (zwany dalej „planem działania”).
- (4) W strategii UE dotyczącej BSiL odnotowano, że Unia będzie nadal wspierać działania Centrum Kontroli Broni Strzeleckiej i Lekkiej dla Europy Wschodniej i Południowo-Wschodniej (SEESAC) w zakresie kontroli BSiL oraz uwzględniać inicjatywy regionalne, takie jak plan działania.
- (5) Cele planu działania uzgodnione przez partnerów z Bałkanów Zachodnich są spójne z wysiłkami podejmowanymi w ramach Unii oraz Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ) na rzecz zwalczania nielegalnego handlu BSiL oraz amunicją do tych rodzajów broni. W swoim planie działań na rzecz rozbrojenia, zatytułowanym „Zabezpieczenie naszej wspólnej przyszłości”, Sekretarz Generalny ONZ wprost wezwał do zajęcia się problemem nadmiernego gromadzenia broni konwencjonalnej i nielegalnego handlu tą bronią oraz do wspierania rozwiązywania problemu broni strzeleckiej na poziomie krajowym.
- (6) Zgodnie z Agendą ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 (zwaną dalej „Agendą 2030”) zwalczanie nielegalnego handlu BSiL jest niezbędne, aby osiągnąć wiele celów zrównoważonego rozwoju, w tym celów związanych z pokojem, sprawiedliwością i silnymi instytucjami, zmniejszaniem ubóstwa, wzrostem gospodarczym, zdrowiem, równouprawnieniem płci oraz bezpieczeństwem miast. Dlatego też w ramach celu zrównoważonego rozwoju nr 16.4 Agendy 2030 wszystkie państwa członkowskie ONZ zobowiązały się do znaczącego zmniejszenia nielegalnych przepływów finansowych i przepływów broni.
- (7) W dniu 30 czerwca 2018 r. podczas trzeciej konferencji Organizacji Narodów Zjednoczonych poświęconej przeglądowni postępu w realizacji programu działania na rzecz zapobiegania nielegalnemu handlowi bronią strzelecką i lekką, zwalczania i eliminowania go we wszystkich aspektach przyjęto dokument końcowy, w którym państwa członkowskie ONZ odnowiły swoje zobowiązanie do zapobiegania przenikaniu BSiL oraz do zwalczania tego zjawiska. Państwa członkowskie ONZ potwierdziły swoją wolę kontynuowania współpracy międzynarodowej oraz zacieśnienia współpracy regionalnej poprzez poprawę koordynacji, konsultacje, wymianę informacji i współpracę operacyjną, z udziałem właściwych organizacji regionalnych i subregionalnych, a także organów ścigania, organów kontroli granicznej oraz organów wydających zezwolenia na wywóz i przywóz.

- (8) Projekt wspierany na mocy niniejszej decyzji ma na celu pogłębienie i uzupełnienie unijnej pomocy na rzecz kontroli BSiL. Dotychczas pomoc ta zapewniana była przez Unię na mocy decyzji Rady wspierających działania SEESAC w regionie Bałkanów Zachodnich, tj. decyzji Rady 2004/791/WPZiB ⁽¹⁾, 2010/179/WPZiB ⁽²⁾, 2013/730/WPZiB ⁽³⁾ oraz (WPZiB) 2016/2356 ⁽⁴⁾; przyczynia się ona także do realizacji celów regionalnego planu wdrożeniowego dotyczącego zwalczania rozprzestrzeniania broni strzeleckiej i lekkiej oraz planu działania, wspieranych na mocy decyzji Rady (WPZiB) 2018/1788 ⁽⁵⁾,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. Z myślą o realizacji strategii UE na rzecz zwalczania nielegalnej broni palnej, broni strzeleckiej i lekkiej oraz amunicji do tych rodzajów broni, zatytułowanej „Zabezpieczanie broni, ochrona obywateli”, nadrzędnym celem projektu wspieranego na mocy niniejszej decyzji, określonego w załączniku do niej, jest dalsze przyczynianie się do poprawy bezpieczeństwa w Europie Południowo-Wschodniej oraz w Unii poprzez zwalczanie zagrożenia, jakie stanowi nielegalna broń strzelecka i lekka (zwana dalej „BSiL”) oraz amunicja do tych rodzajów broni, znajdujące się w Europie Południowo-Wschodniej, na Białorusi i Ukrainie oraz pochodzące z tych regionów.

2. Projekt, w którym uwzględnia się inne inicjatywy regionalne, w szczególności plan działania dotyczący Bałkanów Zachodnich, prace Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE) oraz odpowiednie działania Komisji Europejskiej w regionie Europy Południowo-Wschodniej związane z kontrolą zbrojeń i zwalczaniem nielegalnego handlu bronią, ma następujące cele szczególne:

- przyczynianie się do wzmocnienia regionalnej współpracy, wymiany wiedzy i dzielenia się informacjami w zakresie kontroli BSiL,
- dalsze wspieranie rozwoju ram ustawodawczych i regulacyjnych dotyczących BSiL, broni palnej i materiałów wybuchowych, a także harmonizacji tych ram z ramami unijnymi oraz ich standaryzacji w Europie Południowo-Wschodniej,
- dalsze wspieranie kształtowania opartych na dowodach polityk w zakresie kontroli BSiL, odpowiadających na potrzeby zarówno kobiet, jak i mężczyzn,
- budowanie zdolności służb policji granicznej i policji kryminalnej Bałkanów Zachodnich w zakresie zwalczania nielegalnego handlu i posiadania broni palnej,
- poprawa zdolności w zakresie bezpieczeństwa fizycznego i zarządzania zapasami poprzez modernizację infrastruktury bezpieczeństwa, zmniejszanie nadwyżek oraz szkolenia,
- wykorzystanie obecnych prac do stworzenia punktów kontaktowych ds. broni palnej w Europie Południowo-Wschodniej.

Artykuł 2

1. Za wykonanie niniejszej decyzji odpowiada Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa (zwany dalej „Wysokim Przedstawicielem”).

⁽¹⁾ Decyzja Rady 2004/791/WPZiB z dnia 22 listopada 2004 r. rozszerzająca i zmieniająca decyzję 2002/842/WPZiB dotyczącą wykonania wspólnego działania 2002/589/WPZiB w celu wniesienia wkładu Unii Europejskiej w zwalczanie destabilizującego gromadzenia i rozpowszechniania ręcznej broni strzeleckiej i broni lekkiej w Europie Południowo-Wschodniej (Dz.U. L 348 z 24.11.2004, s. 46).

⁽²⁾ Decyzja Rady 2010/179/WPZiB z dnia 11 marca 2010 r. wspierająca kontrolę uzbrojenia SEESAC na Bałkanach Zachodnich w ramach strategii UE w zakresie zwalczania nielegalnego gromadzenia broni strzeleckiej i lekkiej i amunicji do tych rodzajów broni oraz handlu nimi (Dz.U. L 80 z 26.3.2010, s. 48).

⁽³⁾ Decyzja Rady 2013/730/WPZiB z dnia 9 grudnia 2013 r. wspierająca działania SEESAC w zakresie rozbrojenia i kontroli zbrojeń w Europie Południowo-Wschodniej w ramach strategii UE w zakresie zwalczania nielegalnego gromadzenia broni strzeleckiej i lekkiej i amunicji do tych rodzajów broni oraz handlu nimi (Dz.U. L 332 z 11.12.2013, s. 19).

⁽⁴⁾ Decyzja Rady (WPZiB) 2016/2356 z dnia 19 grudnia 2016 r. wspierająca działania SEESAC w zakresie rozbrojenia i kontroli zbrojeń w Europie Południowo-Wschodniej w ramach strategii UE w zakresie zwalczania nielegalnego gromadzenia broni strzeleckiej i lekkiej i amunicji do tych rodzajów broni oraz handlu nimi (Dz.U. L 348 z 21.12.2016, s. 60).

⁽⁵⁾ Decyzja Rady (WPZiB) 2018/1788 z dnia 19 listopada 2018 r. w sprawie wsparcia Centrum Kontroli Broni Strzeleckiej i Lekkiej dla Europy Wschodniej i Południowo-Wschodniej (SEESAC) w realizacji regionalnego planu działania w sprawie zwalczania nielegalnego handlu bronią na Bałkanach Zachodnich (Dz.U. L 293 z 20.11.2018, s. 11).

2. Techniczną realizacją projektu, o którym mowa w art. 1, zajmuje się SEESAC, w razie konieczności we współpracy z podmiotem kierującym planem działań operacyjnych dotyczących broni palnej w ramach europejskiej multidyscyplinarnej platformy przeciwko zagrożeniom przestępstwami (EMPACT).

3. SEESAC wykonuje swoje zadania pod kierownictwem Wysokiego Przedstawiciela. W tym celu Wysoki Przedstawiciel dokonuje niezbędnych ustaleń z Programem Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju (UNDP), który działa w imieniu SEESAC.

Artykuł 3

1. Finansowa kwota odniesienia na realizację finansowanego przez Unię projektu, o którym mowa w art. 1, wynosi 11 819 605,20.

2. Wydatkami pokrywanymi z kwoty odniesienia określonej w ust. 1 zarządza się zgodnie z procedurami i zasadami mającymi zastosowanie do budżetu Unii.

3. Komisja nadzoruje właściwe zarządzanie wydatkami, o których mowa w ust. 2.

4. W tym celu Komisja zawiera niezbędną umowę z UNDP, który działa w imieniu SEESAC. Umowa ta musi zawierać zobowiązanie SEESAC do zapewnienia, aby wkład Unii był wyekspozowany stosownie do jego wielkości.

5. Komisja podejmuje starania w celu zawarcia umowy, o której mowa w ust. 3, jak najszybciej po wejściu w życie niniejszej decyzji. Komisja informuje Radę o wszelkich związanych z tym trudnościach oraz o dacie zawarcia tej umowy.

6. Szczegółowy opis projektu zamieszczony jest w załączniku do niniejszej decyzji.

Artykuł 4

1. Wysoki Przedstawiciel składa Radzie sprawozdania z wykonania niniejszej decyzji na podstawie sprawozdań przygotowywanych regularnie, co kwartał, przez SEESAC.

2. Komisja składa sprawozdania z aspektów finansowych projektu, o którym mowa w art. 1.

Artykuł 5

1. Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej przyjęcia.

2. Niniejsza decyzja wygasa 48 miesięcy po dniu zawarcia umowy, o której mowa w art. 3 ust. 4. Jednak jeżeli taka umowa nie zostanie zawarta w tym okresie, niniejsza decyzja wygasa sześć miesięcy po dniu jej wejścia w życie.

Sporządzono w Brukseli dnia 9 grudnia 2019 r.

W imieniu Rady
J. BORRELL FONTELLES
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

Projekt na rzecz wsparcia zmniejszenia zagrożenia związanego z nielegalną bronią strzelecką i lekką oraz amunicją do tych rodzajów broni w Europie Południowo-Wschodniej**1. Wprowadzenie i cele**

W ostatnich latach w Europie Południowo-Wschodniej poczyniono znaczące postępy w zakresie wzmocnienia kontroli zbrojeń i przeciwdziałania nielegalnemu handlowi bronią, zwłaszcza dzięki stałemu wsparciu ze strony Unii. Sytuacja w regionie Europy Południowo-Wschodniej nadal jednak wzbudza zaniepokojenie, a w strategii UE z dnia 19 listopada 2018 r. na rzecz zwalczania nielegalnej broni palnej, broni strzeleckiej i lekkiej (BSiL) oraz amunicji do tych rodzajów broni, zatytułowanej „Zabezpieczanie broni, ochrona obywateli” (zwanej dalej „strategią UE dotyczącą BSiL”), wskazano go jako jeden z obszarów priorytetowych. Nielegalna broń palna ma oczywisty wpływ na bezpieczeństwo wewnętrzne i zewnętrzne, gdyż wzmacnia przestępczość zorganizowaną i ataki terrorystyczne w regionie Europy Południowo-Wschodniej i w UE. Z tego względu ustanowienie silnych i skutecznych mechanizmów kontroli w odniesieniu do transferów broni, korzystania z niej, jej posiadania i składowania stanowi znaczący wkład w pokój i bezpieczeństwo w regionie, w Europie i na świecie.

Aby odpowiedzieć na utrzymujące się wyzwania w zakresie kontroli BSiL, dalej wspierać organy w radzeniu sobie z tymi wyzwaniami oraz wzmocnić zaangażowanie na rzecz zwalczania nielegalnego handlu BSiL i bronią palną oraz niewłaściwego wykorzystywania tych rodzajów broni, w dniu 10 lipca 2018 r. na szczycie Bałkanów Zachodnich w Londynie przyjęto plan działania na rzecz trwałego rozwiązania kwestii nielegalnego posiadania i niewłaściwego wykorzystywania BSiL oraz amunicji do tych rodzajów broni, a także nielegalnego handlu taką bronią i amunicją na Bałkanach Zachodnich do 2024 r. (zwany dalej „planem działania”). Plan działania określa siedem celów obejmujących wszystkie funkcjonalne obszary kontroli zbrojeń i zakłada, że Bałkany Zachodnie będą bezpieczniejszym regionem oraz eksporterem bezpieczeństwa, w którym zostaną wprowadzone kompleksowe i trwałe mechanizmy, w pełni zharmonizowane ze standardami UE i innymi standardami międzynarodowymi, mające na celu identyfikację przypadków nielegalnego posiadania i niewłaściwego wykorzystywania broni palnej, amunicji i materiałów wybuchowych oraz nielegalnego handlu nimi, zapobieganie takim zjawiskom, ich ściganie i kontrolę. W 2018 r. Unia przyjęła decyzję Rady wspierającą wdrażanie planu działania (decyzja Rady (WPZiB) 2018/1788⁽¹⁾).

Przy opracowaniu planu wsparcia udzieliło Centrum Kontroli Broni Strzeleckiej i Lekkiej dla Europy Wschodniej i Południowo-Wschodniej (SEESAC) będące agencją wykonawczą regionalnego planu wdrożeniowego dotyczącego zwalczania rozprzestrzeniania broni strzeleckiej i lekkiej (zwanego dalej „regionalnym planem wdrożeniowym”). Na mocy decyzji (WPZiB) 2018/1788 SEESAC powierzono koordynowanie i monitorowanie wdrażania planu działania. Koordynacja pomiędzy instytucjami, organizacjami międzynarodowymi i darczyńcami w ramach planu działania zapewniana jest głównie za pośrednictwem formalnych regionalnych spotkań koordynacyjnych poświęconych planowi działania, które skupiają się na podsumowywaniu postępów i wymianie informacji, oraz poprzez zapewnienie usług ekspertów i wsparcia technicznego na potrzeby lokalnych spotkań koordynacyjnych poświęconych planowi działania. Monitorowanie wdrażania planu działania zapewnione jest poprzez opracowywanie półrocznych sprawozdań z monitorowania i oceny, dokumentujących postępy, wyzwania i potrzeby w zakresie tego wdrażania, w oparciu o wspólnie uzgodnione kluczowe wskaźniki wykonania. Ponadto SEESAC pełni funkcję sekretariatu wielostronnego funduszu powierniczego na rzecz planu działania w zakresie kontroli BSiL dla Bałkanów Zachodnich, ustanowionego w celu wsparcia wdrażania planu działania. SEESAC ściśle współpracuje z Europejską Służbą Działań Zewnętrznych (ESDZ), Komisją Europejską (DG HOME, DG NEAR), Europolem, europejską multidyscyplinarną platformą przeciwko zagrożeniom przestępczymi (EMPACT), Europejską Agencją Straży Granicznej i Przybrzeżnej (Frontex), INERPO-LEM, NATO, Organizacją Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE) oraz innymi właściwymi darczyńcami i organizacjami międzynarodowymi wspierającymi działania w zakresie rozbiorzenia i kontroli zbrojeń w Europie Południowo-Wschodniej.

⁽¹⁾ Decyzja Rady (WPZiB) 2018/1788 z dnia 19 listopada 2018 r. w sprawie wsparcia Centrum Kontroli Broni Strzeleckiej i Lekkiej dla Europy Wschodniej i Południowo-Wschodniej (SEESAC) w realizacji regionalnego planu działania w sprawie zwalczania nielegalnego handlu bronią na Bałkanach Zachodnich (Dz.U. L 293 z 20.11.2018, s. 11).

Nadrzędnym celem niniejszego działania jest dalsze przyczynianie się do poprawy bezpieczeństwa w regionie Europy Południowo-Wschodniej i w UE poprzez zwalczanie zagrożenia, jakie stanowi nielegalna BSiL oraz amunicja do tych rodzajów broni, znajdujące się w Europie Południowo-Wschodniej, na Białorusi i Ukrainie oraz pochodzące z tych regionów. Jego wdrożenie pogłębi i uzupełni unijną pomoc na rzecz kontroli BSiL, która zapewniana jest na mocy niedawnych decyzji Rady 2010/179/WPZiB⁽²⁾, 2013/730/WPZiB⁽³⁾ i (WPZiB) 2016/2356⁽⁴⁾ (która wygasa w dniu 29 grudnia 2019 r.). Przyczyni się również do realizacji celów regionalnego planu wdrożeniowego i planu działania, wspieranych na mocy decyzji Rady (WPZiB) 2018/1788.

Działanie przyczyni się do wzmocnienia regionalnej współpracy, wymiany wiedzy i dzielenia się informacjami w zakresie kontroli BSiL; dalszego wsparcia w Europie Południowo-Wschodniej rozwój ram ustawodawczych i regulacyjnych dotyczących BSiL, broni palnej i materiałów wybuchowych, a także harmonizacji tych ram z ramami unijnymi oraz ich standaryzacji w Europie Południowo-Wschodniej; dalszego wsparcia kształtowania opartych na dowodach polityk w zakresie kontroli BSiL, odpowiadających na potrzeby zarówno kobiet, jak i mężczyzn; budowania zdolności służb policyjnej granicznej i policyjnej kryminalnej Bałkanów Zachodnich w zakresie zwalczania nielegalnego handlu i posiadania broni palnej; poprawy zdolności w zakresie bezpieczeństwa fizycznego i zarządzania zapasami poprzez modernizację infrastruktury bezpieczeństwa, zmniejszanie nadwyżek oraz szkolenia; a także wykorzystania obecnych prac do stworzenia punktów kontaktowych ds. broni palnej w Europie Południowo-Wschodniej.

W szerszym kontekście projekt przyczyni się do zapewnienia pokoju i bezpieczeństwa w Europie i na świecie, a jednocześnie wzmocni stabilność regionu dzięki prowadzeniu prac w ramach Rady Współpracy Regionalnej oraz w partnerstwie z innymi odpowiednimi partnerami i inicjatywami międzynarodowymi.

Działanie bezpośrednio przyczyni się do realizacji strategii bezpieczeństwa UE, strategii UE dotyczącej BSiL, cyklu polityki unijnej dotyczącej poważnej i zorganizowanej przestępczości (EMPACT – broń palna), Traktatu o handlu bronią, planu działania ONZ na rzecz zapobiegania nielegalnemu handlowi BSiL, zwalczania i eliminowania go we wszystkich aspektach, międzynarodowego instrumentu umożliwiającego śledzenie broni, protokołu ONZ dotyczącego broni palnej, rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1325 (2000) w sprawie kobiet, pokoju i bezpieczeństwa oraz programu działania ONZ na rzecz rozbrojenia, a także w szczególności zwiększy regionalną współpracę na rzecz zwalczania zagrożeń związanych z rozprzestrzenianiem BSiL i amunicji do tych rodzajów broni. Wyniki projektu bezpośrednio przyczynią się także do realizacji celu zrównoważonego rozwoju nr 16 Agendy 2030 dotyczącego pokoju i sprawiedliwych społeczeństw, w szczególności celu nr 16.1 (znaczące ograniczenie wszelkich form przemocy i odsetka zgonów na całym świecie) i celu nr 16.4 (znaczące ograniczenie nielegalnego przepływu broni), a także celu nr 5 dotyczącego równości płci. Ponadto projekt będzie wspierał realizację planu działania Komisji dotyczącego nielegalnego handlu bronią palną i materiałami wybuchowymi w UE.

Projekt umożliwi w szczególności:

- przyczynianie się do wzmocnienia regionalnej współpracy, wymiany wiedzy i dzielenia się informacjami w zakresie kontroli BSiL,
- wsparcie dla budowania zdolności służb policyjnej granicznej i policyjnej kryminalnej Bałkanów Zachodnich w zakresie zwalczania nielegalnego handlu i posiadania broni palnej,
- wsparcie dla dalszego wzmacniania zdolności w zakresie bezpieczeństwa fizycznego i zarządzania zapasami.

⁽²⁾ Decyzja Rady 2010/179/WPZiB z dnia 11 marca 2010 r. wspierająca kontrolę uzbrojenia SEESAC na Bałkanach Zachodnich w ramach strategii UE w zakresie zwalczania nielegalnego gromadzenia broni strzeleckiej i lekkiej i amunicji do tych rodzajów broni oraz handlu nimi (Dz.U. L 80 z 26.3.2010, s. 48).

⁽³⁾ Decyzja Rady 2013/730/WPZiB z dnia 9 grudnia 2013 r. wspierająca działania SEESAC w zakresie rozbrojenia i kontroli zbrojeń w Europie Południowo-Wschodniej w ramach strategii UE w zakresie zwalczania nielegalnego gromadzenia broni strzeleckiej i lekkiej i amunicji do tych rodzajów broni oraz handlu nimi (Dz.U. L 332 z 11.12.2013, s. 19).

⁽⁴⁾ Decyzja Rady (WPZiB) 2016/2356 z dnia 19 grudnia 2016 r. wspierająca działania SEESAC w zakresie rozbrojenia i kontroli zbrojeń w Europie Południowo-Wschodniej w ramach strategii UE w zakresie zwalczania nielegalnego gromadzenia broni strzeleckiej i lekkiej i amunicji do tych rodzajów broni oraz handlu nimi (Dz.U. L 348 z 21.12.2016, s. 60).

2. Wybór agencji wykonawczej i koordynacja działań z innymi stosowymi inicjatywami dotyczącymi finansowania

SEESAC jest wspólną inicjatywą Programu Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju (UNDP) i Rady Współpracy Regionalnej i jako taki jest centralnym punktem w zakresie działań związanych z BSiL w Europie Południowo-Wschodniej. Jako agencja wykonawcza regionalnego planu wdrożeniowego, SEESAC od 2002 r. współpracuje z podmiotami w Europie Południowo-Wschodniej nad wdrożeniem całościowego podejścia do kontroli BSiL dzięki prowadzeniu szerokiego zakresu działań obejmujących: ułatwianie strategicznej i operacyjnej współpracy regionalnej, wspieranie kształtowania polityki i zwiększania zdolności instytucji, kampanie informacyjne i kampanie zbierania BSiL, zarządzanie zapasami, zmniejszanie nadwyżek, poprawa zdolności w zakresie znakowania i śledzenia oraz poprawa kontroli wywozu broni. W związku z tym SEESAC zdobył jedyne w swoim rodzaju zdolności i doświadczenie w prowadzeniu na poziomie regionalnym działań obejmujących wiele podmiotów, z wykorzystaniem wspólnego zaplecza politycznego i gospodarczego partnerów w regionie Europy Południowo-Wschodniej, zapewniając odpowiedzialność podmiotów na poziomie krajowym i regionalnym oraz długoterminową stabilność swoich działań, a także stał się głównym regionalnym autorytetem w dziedzinie kontroli BSiL.

SEESAC utrzymuje dwustronne i wielostronne kanały komunikacji ze wszystkimi właściwymi podmiotami i organizacjami. W tym celu nadal prowadzi Sekretariat Regionalnej Grupy Sterującej ds. BSiL (RSG). Ponadto SEESAC prowadzi Sekretariat Inicjatywy Regionalnego Podejścia do Zmniejszania Zapasów (RASR), a także zostało wyznaczone do pełnienia funkcji sekretariatu wielostronnego funduszu powierniczego na rzecz planu działania w zakresie kontroli BSiL dla Bałkanów Zachodnich. SEESAC bierze również udział w spotkaniach koordynacyjnych w zakresie BSiL i rozmowywania, nieformalnym mechanizmie koordynacji działań w zakresie kontroli BSiL, który funkcjonuje między NATO, Unią, OBWE, Biurem ONZ ds. Rozbrojenia (UNODA) i SEESAC. SEESAC regularnie uczestniczy w posiedzeniach właściwych forów regionalnych, takich jak spotkania ministrów wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych UE-Bałkany Zachodnie, organizowany przez NATO proces wymiany informacji strukturalnych na temat BSiL oraz proces współpracy ministrów obrony Europy Południowo-Wschodniej (SEDM). Ponadto SEESAC nadal utrzymuje szeroką sieć formalnych i nieformalnych partnerstw z organizacjami takimi jak Centrum Współpracy w zakresie Bezpieczeństwa RACVIAC (Regionalne Centrum Wspierania Weryfikacji i Wdrażania Kontroli Zbrojeń) - Centrum Współpracy w zakresie Bezpieczeństwa oraz Forum OBWE ds. Współpracy w Dziedzinie Bezpieczeństwa. W ramach działań koordynacyjnych ONZ w zakresie broni strzeleckiej (CASA), a także działań w innym formacie odbywają się regularne spotkania koordynacyjne oraz wymiana informacji z innymi agendami ONZ, takimi jak Biuro Narodów Zjednoczonych ds. Narkotyków i Przemocności (UNODC) i UNODA. SEESAC działa zatem jako regionalny ośrodek koordynujący i punkt kontaktowy dla szerokiego spektrum kwestii związanych z reformą sektora bezpieczeństwa, koncentrujący się szczególnie na kontroli BSiL oraz zarządzaniu zapasami. SEESAC utrzymuje ścisłe kontakty z właściwymi podmiotami unijnymi, głównie DG NEAR, DG HOME, Europolem, INTERPOLEM i Frontexem, a także inicjatywami realizowanymi pod przewodnictwem UE, takimi EMPACT – broń palna i Grupa Robocza Europejskich Ekspertów ds. Broni Palnej (EFE). Umożliwia to skuteczniejsze docieranie do partnerów z Europy Południowo-Wschodniej.

SEESAC z siedzibą w Belgradzie działa obecnie w całej Europie Południowo-Wschodniej: prowadzi działalność w Albanii, Bośni i Hercegowinie, Czarnogórze, Kosowie (*), Republice Macedonii Północnej, Republice Mołdawii i Serbii, a także zapewnia ograniczone wsparcie Białorusi i Ukrainie. W przeszłości prowadziło także działalność w Bułgarii, Chorwacji i Rumunii. Poczucie sprawczości działań zapewnia w regionie Rada Współpracy Regionalnej oraz Regionalna Grupa Sterująca ds. BSiL, na forach których wszystkie kraje Europy Południowo-Wschodniej przedstawiają wytyczne strategiczne, inicjatywy i wnioski o wsparcie.

SEESAC jako pierwsze zastosowało podejście oparte na radzeniu sobie ze wspólnymi problemami dzięki inicjatywom regionalnym, co dało w Europie Południowo-Wschodniej znakomite rezultaty nie tylko z powodu wynikłego z tego dzielenia się kluczowymi informacjami i propagowania zdrowego współzawodnictwa regionalnego, ale także z uwagi na fakt, że pomaga osiągać na poziomie krajowym i regionalnym stałe i dające się łatwo zmierzyć rezultaty dzięki całościowej realizacji.

SEESAC bardzo skutecznie zrealizowało planowane działania w ramach poprzednich projektów finansowanych przez Unię, zapewniając zrównoważone wyniki projektu dzięki rozwijaniu i wspieraniu w krajach poczucia sprawczości w odniesieniu do projektów i działań oraz propagowaniu koordynacji, wymiany doświadczeń i najlepszych praktyk na poziomie regionalnym oraz badań regionalnych. Jego wiedza na temat BSiL oraz pogłębiona znajomość kwestii regionalnych i właściwych podmiotów czyni z SEESAC najlepszego partnera do realizacji tego konkretnego działania.

(*) Użycie tej nazwy nie wpływa na stanowiska w sprawie statusu Kosowa i jest zgodne z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1244 (1999) oraz z opinią Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie Deklaracji niepodległości Kosowa.

3. Opis projektu

Nowy etap projektu będzie wykorzystywał postępy poczynione w ramach decyzji Rady: 2004/791/WPZiB ⁽⁵⁾, 2010/179/WPZiB, 2013/730/WPZiB, (WPZiB) 2016/2356 oraz w uzupełnieniu do nadal obowiązującej decyzji (WPZiB) 2018/1788. Skoncentruje się na trzech głównych obszarach, przy utrzymaniu całościowego podejścia do radzenia sobie z zagrożeniami, jakie stwarza BSiL w regionie.

Te trzy obszary dotyczą poziomu strategicznego i politycznego, a także aspektów operacyjnych, zatem bezpośrednio wspierają wszystkie poziomy kontroli BSiL, koncentrując się na: wzmacnianiu współpracy, wymiany wiedzy i dzielenia się informacjami na poziomie regionalnym; budowaniu zdolności służb policji granicznej i policji kryminalnej Bałkanów Zachodnich w zakresie zwalczania nielegalnego handlu i posiadania broni palnej; oraz poprawie zdolności w zakresie bezpieczeństwa fizycznego i zarządzania zapasami poprzez modernizację infrastruktury bezpieczeństwa, zmniejszanie nadwyżek oraz szkolenia.

Szczegółowe cele projektu to:

- wzmocnienie regionalnej współpracy, wymiany wiedzy i dzielenia się informacjami w zakresie kontroli zbrojeń,
- zwiększenie zdolności służb policji granicznej i policji kryminalnej Bałkanów Zachodnich w zakresie zwalczania nielegalnego handlu i posiadania broni palnej,
- poprawa zdolności w zakresie bezpieczeństwa fizycznego i zarządzania zapasami poprzez modernizację infrastruktury bezpieczeństwa, zmniejszanie nadwyżek oraz szkolenia.

Strategia projektu opiera się na wyjątkowym stosowanym w ramach SEESAC podejściu do wspierania zaufania i współpracy w regionie Europy Południowo-Wschodniej, co jest wstępnym warunkiem osiągnięcia konkretnych i wymiernych zmian. W szczególności, na poziomie regionalnym, poszczególne procesy współpracy ułatwiane przez SEESAC, angażujące zarówno decydentów politycznych, jak i praktyków działających na poziomie operacyjnym, okazały się istotnym czynnikiem zapewniającym otoczenie cechujące się konkurencją i sprzyjające przekazywaniu wiedzy, wymianie wiedzy specjalistycznej i dzieleniu się informacjami. Pozwoliło to nie tylko na zwiększenie zdolności w tym regionie Europy Południowo-Wschodniej, ale, co ważniejsze, na budowanie zaufania i nawiązanie bezpośredniej współpracy między instytucjami a niezależnymi ekspertami, co – obok innych czynników – pomogło przygotować plan działania. Ponadto podejście oparte na współpracy regionalnej sprawiło, że region ten stał się bardziej przejrzysty i skuteczniejszy w wysiłkach na rzecz kontroli handlu bronią, dzięki czemu kraje Europy Południowo-Wschodniej znajdują się – w wymiarze globalnym – wśród najbardziej przejrzystych państw pod względem sprawozdawczości dotyczącej transferu broni. Dlatego też projekt będzie w dalszym ciągu wspierać współpracę regionalną będącą kluczowym czynnikiem umożliwiającym osiągnięcie wymiernych rezultatów.

Zakres geograficzny projektu obejmuje Europę Południowo-Wschodnią, a jego bezpośredni beneficjenci to Albania, Bośnia i Hercegowina, Czarnogóra, Serbia, Republika Mołdawii, Republika Macedonii Północnej i Kosowo (**). Ponadto projekt będzie nadal zapewniać wsparcie dla państw Europy Wschodniej, które borykają się z podobnymi wyzwaniem dotyczącymi kontroli BSiL, takich jak Ukraina i Białoruś, poprzez ich zaangażowanie w transfer wiedzy, zdobytych doświadczeń i najlepszych praktyk opracowanych na Bałkanach Zachodnich od 2002 r.

3.1. *Ułatwienie współpracy regionalnej oraz wspieranie kształtowania opartych na dowodach polityk w zakresie kontroli BSiL, a przez to dalsze przyczynianie się do zmniejszenia zagrożenia, jakie stanowi nielegalne rozprzestrzenianie BSiL*

Cel

Celem pierwszego komponentu jest dalsze przyczynianie się do wzmocnienia zdolności w zakresie kształtowania i wdrażania opartych na dowodach polityk w zakresie kontroli BSiL oraz standaryzacji podejść poprzez współpracę regionalną na poziomie strategicznym i operacyjnym komisji ds. BSiL i sieci ekspertów ds. broni palnej w krajach Europy Południowo-Wschodniej (SEEFEN), wymianę informacji i dzielenie się dobrymi praktykami, zwiększony potencjał w zakresie gromadzenia i analizy danych, harmonizację i standaryzację ram ustawodawczych i regulacyjnych w zakresie BSiL oraz konsekwentne uwzględnianie perspektywy płci w politykach dotyczących kontroli BSiL. To z kolei przyczyni się do realizacji celów 1, 2 i 3 określonych w planie działania.

⁽⁵⁾ Decyzja Rady 2004/791/WPZiB z dnia 22 listopada 2004 r. rozszerzająca i zmieniająca decyzję 2002/842/WPZiB dotyczącą wykonania wspólnego działania 2002/589/WPZiB w celu wniesienia wkładu Unii Europejskiej w zwalczanie destabilizującego gromadzenia i rozpowszechniania ręcznej broni strzeleckiej i broni lekkiej w Europie Południowo-Wschodniej (Dz.U. L 348 z 24.11.2004, s. 46).

(**) Użycie tej nazwy nie wpływa na stanowiska w sprawie statusu Kosowa i jest zgodne z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1244 (1999) oraz z opinią Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie Deklaracji niepodległości Kosowa.

Opis

W oparciu o sprawdzone podejście polegające na ułatwianiu tworzenia sieci kontaktów na poziomie regionalnym komponent ten nadal będzie ułatwiał współpracę regionalną między komisjami ds. BSiL dzięki regularnym spotkaniom, wymianie informacji i pracom nad gromadzeniem danych oraz zwiększaniem zdolności w zakresie kształtowania opartych na dowodach polityk. Zwiększona zostanie również przejrzystość transferów broni poprzez częściowe włączenie procesu regionalnej wymiany informacji na temat tych transferów do współpracy w ramach komisji ds. BSiL, a także wzmocnione zostanie wsparcie na rzecz dalszego zapewniania przejrzystości transferów broni w krajach Europy Południowo-Wschodniej. W ramach tego komponentu przewiduje się ponadto przekazywanie nabytej w krajach Europy Południowo-Wschodniej wiedzy fachowej do innych regionów w celu wspierania działań Unii w innych obszarach. W ramach tego komponentu zapewniane będzie również wsparcie techniczne poprzez ukierunkowane i prowadzone na wniosek, istotne z punktu widzenia polityki badania i prezentacje dla decydentów politycznych.

Dodatkowo, z uwagi na zagrożenie związane z nielegalnym handlem bronią palną płynącą do Unii, a także wykorzystywanie broni palnej w przestępczości zorganizowanej oraz w zamachach terrorystycznych, istotnym elementem działań na rzecz zwalczania tego zagrożenia jest opracowanie solidnych systemów i mechanizmów gromadzenia i wymiany informacji. Dzięki swojej wieloletniej pracy w regionie Europy Południowo-Wschodniej, a zwłaszcza dzięki skutecznemu wdrożeniu decyzji Rady 2013/730/WPZiB i (WPZiB) 2016/2356, w tym utworzeniu i wspieraniu sieci ekspertów ds. broni palnej w SEEFEN, SEESAC odgrywa przewodnią rolę w takich wysiłkach, występując w charakterze organizatora współpracy, a równocześnie działa na rzecz zwiększenia zdolności organów ścigania w zakresie znakowania, śledzenia i rejestrowania broni, w tym poprzez pomoc techniczną i wsparcie na rzecz tworzenia i usprawniania systemów rejestrowania. Z tego względu komponent ten będzie korzystał z wyników prac przeprowadzonych w poprzednim okresie poprzez dalsze wzmocnianie SEEFEN przy jednoczesnym wykorzystaniu tej sieci jako platformy pogłębionej współpracy między organami ścigania w krajach Europy Południowo-Wschodniej i w innych krajach w celu zwalczania nielegalnego handlu BSiL i amunicją do tych rodzajów broni. Wszystkie działania SEEFEN będą ściśle koordynowane z wysiłkami Europolu, EMPACT, EFE, DG ds. Migracji i Spraw Wewnętrznych, INTERPOL, Eurojustem oraz Frontexem i innymi odpowiednimi podmiotami, a także będą wspierać te wysiłki.

Wreszcie – celem tego komponentu będzie odpowiedź na oczywistą i pilną potrzebą wprowadzenia bardziej rygorystycznych ram ustawodawczych i regulacyjnych w zakresie kontroli BSiL i broni palnej na Bałkanach Zachodnich, aby skutecznie regulować kontrolę zbrojeń i ułatwić reagowanie na odnośne zagrożenia. To z kolei pozwoli na zapewnienie zgodności przepisów i procedur dotyczących kontroli zbrojeń na Bałkanach Zachodnich oraz standaryzację procedur i praktyk w zakresie kontroli BSiL i broni palnej. Taka standaryzacja pozwoliłaby usunąć przeszkody uniemożliwiające organom ścigania i wymiarowi sprawiedliwości bezpośrednią współpracę, wymianę informacji oraz prowadzenie wspólnych lub równoległych postępowań wyjaśniających. Dodatkowo, z uwagi na fakt, że ramy ustawodawcze i polityczne regulujące kontrolę BSiL w Europie Południowo-Wschodniej często nie w pełni dostrzegają lub niewystarczająco uwzględniają perspektywę płci, przez co wysiłki na rzecz kontroli zbrojeń są mniej skuteczne pod względem zapewniania bezpieczeństwa wszystkim obywatelom, niezależnie od tego, czy chodzi o kobiety, mężczyzn, dziewczęta czy chłopców, projekt przyczyni się także do dalszego uwzględniania perspektywy płci w przepisach dotyczących kontroli broni. Ten cel ma zostać osiągnięty dzięki wsparciu zapewnianemu w ramach wykonania decyzji Rady (WPZiB) 2018/1788, poprzez opracowanie zindywidualizowanych krajowych i regionalnych warsztatów tematycznych, aktualizowanie regionalnego kompendium przepisów dotyczących broni oraz dokonanie przeglądu ram prawnych beneficjentów projektu pod kątem uwzględniania problematyki płci w celu zapewnienia, aby polityki regulujące kontrolę zbrojeń uwzględniały kwestię związku między BSiL a problematyką płci.

W szczególności projekt przewiduje ułatwienie współpracy regionalnej oraz wspieranie kształtowania opartych na dowodach polityk w zakresie kontroli BSiL poprzez:

- regionalne posiedzenia komisji ds. BSiL (dwa razy w roku) w Europie Południowo-Wschodniej koncentrujące się na wymianie informacji, dzieleniu się wiedzą oraz standaryzacji polityk dotyczących kontroli zbrojeń,
- regionalne posiedzenia SEEFEN (dwa razy w roku) koncentrujące się na wymianie informacji operacyjnych i na współpracy transgranicznej w walce z nielegalnym handlem bronią palną,
- udzielanie komisjom ds. BSiL i SEEFEN – na wniosek – porad technicznych i zapewnianie wiedzy fachowej, aby wzmocnić rozwój, kształtowanie, przyjmowanie i wdrażanie polityk,
- udzielanie – na wniosek – wsparcia w zakresie harmonizacji przepisów dotyczących kontroli zbrojeń pod kątem stosownych zmian związanych z przepisami UE dotyczącymi kontroli zbrojeń, a także w zakresie standaryzacji w całym regionie Europy Południowo-Wschodniej (2022–2023),

- wsparcie w zakresie gromadzenia i analizy danych dotyczących BSiL w oparciu o zalecenia wynikające z regionalnego badania BSiL,
- utrzymanie platformy służącej monitorowaniu przypadków przemocy zbrojnej oraz regularne rozpowszechnianie informatora na temat przemocy zbrojnej w krajach Europy Południowo-Wschodniej, umożliwiającej śledzenie tendencji,
- dalsze uwzględnianie aspektu płci w procesie kształtowania polityk w zakresie BSiL,
- przekazywanie Białorusi i Ukrainie wiedzy specjalistycznej poprzez ułatwianie udziału w wybranych formalnych posiedzeniach i dostępu do narzędzi kontroli BSiL,
- utrzymanie internetowej platformy wymiany informacji i jej doskonalenie poprzez opracowywanie produktów na żądanie istotnych dla polityki i opartych na wiedzy.

Wyniki/wskaźniki realizacji projektu:

- zorganizowanie maksymalnie ośmiu regionalnych posiedzeń komisji ds. BSiL,
- zorganizowanie maksymalnie ośmiu regionalnych posiedzeń SEEFEN (dwa razy w roku) koncentrujących się na tworzeniu sieci kontaktów i wymianie informacji między ekspertami ds. broni palnej w organach ścigania,
- zwiększenie zdolności komisji ds. BSiL i członków SEEFEN poprzez ukierunkowane sesje szkoleniowe oraz zapewnianie wsparcia technicznego i doradztwa,
- umożliwienie wymiany informacji, przekazywania wiedzy i standaryzacji podejść,
- zorganizowanie maksymalnie dziesięciu warsztatów tematycznych dla beneficjentów w celu wsparcia harmonizacji przepisów z unijnym dorobkiem prawnymi standaryzacji w regionie Europy Południowo-Wschodniej,
- udostępnianie wiedzy fachowej na temat aktualizacji przepisów i polityk w celu harmonizacji z unijnymi ramami regulacyjnymi i standardami,
- publikowanie miesięcznych informatorów na temat tendencji w zakresie przemocy zbrojnej w całym regionie Europy Południowo-Wschodniej,
- zapewnienie gromadzenia, analizy i rozpowszechniania danych otrzymywanych od organów w oparciu o zalecenia wynikające z badania BSiL,
- uwzględnianie aspektu płci w procesie kształtowania polityk w zakresie BSiL,
- dalszy rozwój systemu rejestracji broni w Republice Mołdawii,
- ułatwianie wymiany wiedzy i dzielenia się informacjami z organami białoruskimi i ukraińskimi.

3.2. *Dalsze wsparcie dla budowania zdolności organów ścigania i służb granicznych w zakresie zapobiegania nielegalnemu handlowi bronią i materiałami wybuchowymi oraz zwalczania tego procederu*

Cel

Celem drugiego komponentu jest zapewnienie wymaganego wsparcia w zakresie zwalczania nielegalnego handlu BSiL poprzez ulepszone procedury, sprzęt i szkolenia skierowane do organów ścigania, zgodnie z celem 3 planu działania, wzywającym do znaczącego zmniejszenia nielegalnych przepływów broni palnej, amunicji i materiałów wybuchowych do 2024 r.

Opis

Komponent ten będzie wspierał budowanie zdolności organów regionalnych w zakresie prowadzenia działań zarówno prewencyjnych, jak i represyjnych, niezbędnych do skutecznego rozpoznawania i udaremniania nielegalnego handlu bronią palną, amunicją i materiałami wybuchowymi z obszaru ich jurysdykcji i w jej ramach oraz przeciwdziałania temu procederowi. W Europejskiej agencji bezpieczeństwa walka z nielegalnym handlem bronią palną została uznana za jedno z działań priorytetowych. W agencji tej wezwano do przeglądu ram prawnych oraz nasilenia walki z nielegalnym handlem bronią palną. Nielegalny handel bronią palną i materiałami wybuchowymi prowadzony jest z wielu różnych miejsc, a kontrole na granicy zewnętrznej oraz współpraca policji i służb granicznych mają w dalszym ciągu podstawowe znaczenie, jak określono w strategii UE dotyczącej BSiL. Na poziomie regionu Europy Południowo-Wschodniej Unia i jej państwa członkowskie pomogą wzmocnić zdolności w zakresie egzekwowania prawa, między innymi poprzez blokowanie nielegalnego finansowania i transportu broni oraz wzmocnienie roli policji granicznej, organów celnych i portowych, w celu wykrywania, udaremniania i zapobiegania działalności siatek nielegalnego handlu bronią oraz zapobiegania sytuacjom, w których broń palna trafia w ręce terrorystów i przestępców za pośrednictwem nielegalnego rynku. Ze względu na transgraniczny charakter nielegalnego handlu bronią szczególnie ważne jest, aby zapewnić wsparcie także krajom sąsiadującym.

Wzmocniona kontrola transgraniczna jest jednym z centralnych wymogów kompleksowego podejścia do zwalczania nielegalnego handlu bronią palną, istotnymi komponentami, amunicją i materiałami wybuchowymi oraz ich nielegalnych przepływów na Bałkanach Zachodnich. Skuteczne kontrole na granicach służą nie tylko zniechęcaniu do popełniania przestępstw wszelkiego rodzaju, ale są także środkiem budowy zaufania. Rygorystyczna i skuteczna kontrola graniczna to podstawa każdego długofalowego programu bezpieczeństwa narodowego i regionalnego. W ramach decyzji Rady (WPZiB) 2016/2356 przeprowadzono wstępną ocenę zdolności służb granicznych poszczególnych jurysdykcji, która koncentrowała się przede wszystkim na administracyjnych i technicznych zdolnościach policji granicznej. Niezbędne jest wzmocnienie ogólnych zdolności w celu skutecznego zwalczania nielegalnego handlu bronią, amunicją i materiałami wybuchowymi w kontekście transgranicznym. Ta wstępna ocena pokazała w szczególności, że – z wyjątkiem Bośni i Hercegowiny – brakuje ukierunkowanych szkoleń na temat wykrywania broni palnej na granicach, a policja graniczna dysponuje ograniczoną ilością sprzętu do wykrywania zarówno w punktach kontroli granicznej, jak i na zielonej granicy. Ponadto broń jest częściej wytwarzana z nowoczesnych materiałów, które nie są wykrywane przez wykrywacze metali ani przez psy wyszkolone do wyczuwania prochu.

Pomoc w ramach tego komponentu będzie się koncentrować na opracowywaniu standardowych procedur działania oraz nabywaniu sprzętu dla służb granicznych i policji kryminalnej służącego zwalczaniu nielegalnego handlu i nielegalnego posiadania broni palnej. Dodatkowo odbędą się szkolenia tematyczne na poziomie jurysdykcji oraz warsztaty regionalne. Proponowane działania będą stanowić uzupełnienie prac SEEFEN oraz będą ściśle koordynowane z innymi działaniami wspieranymi przez Unię realizowanymi obecnie w Europie Południowo-Wschodniej, przede wszystkim z cyklem polityki unijnej dotyczącej poważnej i zorganizowanej przestępczości międzynarodowej, a konkretnie z planami działań operacyjnych w ramach platformy EMPACT - broń palna, a także z działaniami Europolu, Frontexu i INTERPOLU.

Działania te będą realizowane poprzez:

- zapewnianie sprzętu i szkoleń na potrzeby zarządzania granicami pod kątem zwalczania nielegalnego handlu bronią w ramach wsparcia dla organów policji granicznej w Albanii, Kosowie (**), Czarnogórze, Serbii i Republice Macedonii Północnej,
- zapewnianie sprzętu i szkoleń dla policji kryminalnej pod kątem zwalczania nielegalnego handlu bronią w ramach wsparcia dla organów policji kryminalnej w Albanii, Bośni i Hercegowinie, Kosowie (****), Czarnogórze, Serbii i Republice Macedonii Północnej.

Wyniki/wskaźniki realizacji projektu:

- opracowanie maksymalnie sześciu standardowych procedur działania dla poszczególnych służb granicznych,
- nabycie sprzętu do zwalczania nielegalnego handlu bronią i zapewnienie szkoleń na temat jego stosowania,
- zorganizowanie maksymalnie sześciu szkoleń tematycznych dla każdej ze służb granicznych,
- zorganizowanie maksymalnie czterech warsztatów regionalnych dla służb granicznych,
- opracowanie maksymalnie sześciu standardowych procedur działania dla policji kryminalnej w każdej z jurysdykcji,
- zapewnienie sprzętu dla policji kryminalnej oraz szkoleń na temat jego stosowania,
- zorganizowanie maksymalnie sześciu szkoleń tematycznych dla policji kryminalnej w każdej z jurysdykcji,
- zorganizowanie maksymalnie czterech warsztatów na poziomie regionalnym dla policji kryminalnej.

3.3. *Poprawa zdolności w zakresie bezpieczeństwa fizycznego i zarządzania zapasami poprzez modernizację infrastruktury bezpieczeństwa, zmniejszanie nadwyżek oraz szkolenia*

Cel

Zmniejszenie ryzyka proliferacji poprzez zwiększanie bezpieczeństwa zapasów broni i amunicji oraz zmniejszenie nadwyżki zapasów BSiL.

Opis

Celem trzeciego komponentu jest wspieranie organów zajmujących się sprawami wewnętrznymi i organów policji w celu dalszego ulepszania infrastruktury bezpieczeństwa i standardowych procedur działania w odniesieniu do składów o znaczeniu priorytetowym, w przypadku których w dalszym ciągu występuje znaczące ryzyko kradzieży

(**) Użycie tej nazwy nie wpływa na stanowiska w sprawie statusu Kosowa i jest zgodne z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1244 (1999) oraz z opinią Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie Deklaracji niepodległości Kosowa.

i nielegalnego rozprzestrzeniania BSiL oraz amunicji do tych rodzajów broni. Komponent ten opiera się na decyzji Rady (WPZiB) 2016/2356 oraz jest zgodny z celem 7 planu działania zakładającym znaczące obniżenie ryzyka rozprzestrzeniania i przenikania broni palnej, amunicji i materiałów wybuchowych, oraz z celem 6 zakładającym systematyczne zmniejszanie nadwyżek i niszczenie skonfiskowanej BSiL oraz amunicji. SEESAC z powodzeniem stosuje podejście dwutorowe polegające na: 1) poprawie bezpieczeństwa składów; oraz 2) zbudowaniu zdolności personelu, któremu zlecono zarządzanie zapasami, znacząco poprawiając przepisy dotyczące bezpieczeństwa i zmniejszając ryzyko niepożądanego rozprzestrzeniania zapasów BSiL i amunicji do tych rodzajów broni. SEESAC rozszerzyło to podejście – zgodnie z kompleksowym podejściem do bezpieczeństwa fizycznego oraz zarządzania zapasami BSiL i amunicji do tych rodzajów broni – poprzez połączenie go ze zmniejszaniem nadwyżek, jeszcze bardziej zmniejszając w ten sposób ryzyko proliferacji.

Projekt będzie nadal przyczyniać się do poprawy bezpieczeństwa składów broni i amunicji w Europie Południowo-Wschodniej dzięki dalszemu zapewnianiu konkretnej pomocy technicznej oraz pomocy w zakresie infrastruktury zgodnie z najlepszymi międzynarodowymi praktykami i standardami. Poziom bezpieczeństwa w wojskowych składach znacząco się zwiększył w konsekwencji decyzji Rady 2013/730/WPZiB, SEESAC zidentyfikował jednak zapasy, które przechowują policja i organy zajmujące się sprawami wewnętrznymi, których sytuacja budzi niepokój z uwagi na brak zdolności w zakresie zabezpieczenia, niewystarczające zdolności w odniesieniu do rejestrowania i zarządzania zapasami oraz bardziej złożone systemy, które obejmują broń szkoleniową, a także skonfiskowaną broń palną. Zapewnione zostanie wsparcie na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa składów BSiL i magazynów dowodów rzeczowych, znajdujących się w gestii policji / organów zajmujących się sprawami wewnętrznymi, poprzez modernizację infrastruktury. Magazyny dowodów rzeczowych znajdujące się w lokalnych posterunkach policji są traktowane priorytetowo ze względu na potencjalne ryzyko przenikania, ale także ze względów bezpieczeństwa publicznego, z uwagi na fakt, że różne materiały niebezpieczne są przechowywane w tym samym miejscu w złych warunkach. Zapewnione zostanie również wsparcie na rzecz zmniejszenia nadwyżek BSiL i amunicji lub skonfiskowanej BSiL i amunicji, dzięki czemu obniży się ryzyko ich nielegalnego rozprzestrzeniania.

Główne planowane działania obejmują:

- wsparcie na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa składów BSiL i magazynów dowodów rzeczowych, znajdujących się w gestii policji / organów zajmujących się sprawami wewnętrznymi, poprzez modernizację infrastruktury,
- wsparcie na rzecz zniszczenia nadwyżek BSiL lub skonfiskowanej BSiL,
- przeprowadzenie regionalnych tematycznych warsztatów w dziedzinie zarządzania zapasami broni i amunicji,
- zwiększenie zdolności odpowiednich instytucji państwowych do ustanowienia systemów kontroli.

Wyniki/wskaźniki realizacji projektu:

- zwiększenie bezpieczeństwa jednego składu zgodnie z międzynarodowymi standardami i najlepszymi praktykami,
- zwiększenie bezpieczeństwa maksymalnie 18 magazynów dowodów rzeczowych,
- zniszczenie łącznie maksymalnie 12 000 sztuk broni konwencjonalnej,
- zniszczenie łącznie maksymalnie 22 000 sztuk amunicji,
- przeprowadzenie maksymalnie trzech warsztatów tematycznych.

4. Beneficjenci

Bezpośrednimi beneficjentami projektu będą instytucje odpowiedzialne za kontrolę BSiL w Europie Południowo-Wschodniej. Organy zajmujące się sprawami wewnętrznymi, służby policyjne, straż graniczna, śledczy prowadzący postępowania przygotowawcze, prokuratorzy i organy celne Republiki Albanii, Bośni i Hercegowiny, Kosowa (****), Republiki Mołdawii, Czarnogóry, Republiki Serbii i Republiki Macedonii Północnej będą korzystać z wymiany informacji i dzielenia się wiedzą prowadzących do standaryzacji poprzez współpracę regionalną, budowanie zdolności, usprawnianie procedur oraz zapewnienie odpowiedniego specjalistycznego sprzętu niezbędnego do zapewnienia postępów w zakresie kształtowania polityk, działań operacyjnych i technicznych w dziedzinie kontroli BSiL. Ponadto komisje ds. BSiL oraz inne instytucje odpowiedzialne za kontrolę BSiL w Europie Południowo-Wschodniej skorzystają ze szkoleń i wymiany informacji oraz ze współpracy regionalnej. Dodatkowo, kluczowe instytucje odpowiedzialne za kontrolę BSiL na Białorusi i Ukrainie będą mogły lepiej zrozumieć zagrożenie wiążące się z nielegalnym handlem bronią palną oraz korzystać z ukierunkowanego przekazywania wiedzy.

(****) Użycie tej nazwy nie wpływa na stanowiska w sprawie statusu Kosowa i jest zgodne z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1244 (1999) oraz z opinią Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie Deklaracji niepodległości Kosowa.

Proponowane działania są w pełni zgodne z krajowymi priorytetami w zakresie kontroli BSiL i planem działania, a także uzyskały wsparcie właściwych krajowych organów ds. kontroli BSiL, które wykazały swoje poparcie dla celów projektu i zaangażowanie w ich osiągnięcie.

Ludność krajów Europy Południowo-Wschodniej, Europy Wschodniej oraz Unii, zagrożona rozprzestrzenieniem BSiL na szeroką skalę, będzie odnosić korzyści z tego projektu wraz ze zmniejszeniem się ryzyka.

5. **Wyeksponowanie działań Unii**

SEESAC podejmuje wszelkie stosowne działania w celu upublicznienia faktu, że program został sfinansowany przez Unię. Takie działania będą prowadzone zgodnie z komunikatem Komisji oraz podręcznikiem dotyczącym informowania o działaniach zewnętrznych Unii Europejskiej i ich eksponowania. SEESAC zapewni zatem wyeksponowanie wkładu Unii przez stosowne logo i działania promocyjne, podkreślanie roli odgrywanej przez Unię, zapewnianie przejrzystości swoich działań i podnoszenie świadomości co do powodów realizacji projektu, a także wspierania projektu przez Unię oraz rezultatów tego wsparcia. Na materiałach wyprodukowanych w wyniku tego projektu w widocznym miejscu zostanie umieszczona flaga UE zgodnie z unijnymi wytycznymi dotyczącymi prawidłowego wykorzystywania i reprodukcji flagi.

Z uwagi na fakt, że planowane działania znacznie różnią się zakresem i charakterem, zastosowany zostanie zestaw narzędzi promocyjnych obejmujących: tradycyjne media; strony internetowe; media społecznościowe; oraz materiały informacyjne i promocyjne, w tym infografiki, ulotki, biuletyny, komunikaty prasowe oraz inne materiały, w zależności od przypadku. Odpowiednio oznaczone zostaną publikacje, wydarzenia w przestrzeni publicznej, kampanie, sprzęt i obiekty budowlane nabywane w ramach projektu. Aby jeszcze bardziej zwiększyć wpływ wywierany przez projekt poprzez podnoszenie świadomości wśród różnych rządów krajowych i społeczeństwa, społeczności międzynarodowej oraz mediów lokalnych i międzynarodowych, każda z grup, do której projekt ma dotrzeć, będzie informowana w odpowiednim języku. Szczególny nacisk położony zostanie na nowe media i obecność w internecie.

6. **Czas realizacji**

W oparciu o doświadczenia z wykonania decyzji Rady 2013/730WPZiB, (WPZiB) 2016/2356 i (WPZiB) 2018/1788 oraz z uwzględnieniem regionalnego zakresu projektu, liczby beneficjentów oraz liczby i stopnia złożoności planowanych działań, czas realizacji projektu wynosi 48 miesięcy.

7. **Warunki ogólne**

Techniczną realizację tego działania powierzono UNDP, działającemu w imieniu SEESAC, regionalnej inicjatywie działającej na mocy mandatu UNDP oraz Radzie Współpracy Regionalnej, która zastąpiła pakt stabilizacji dla Europy Południowo-Wschodniej. SEESAC jest agencją wykonawczą regionalnego planu wdrożeniowego i jako taka stanowi centralny punkt w odniesieniu do wszystkich kwestii związanych z BSiL w Europie Południowo-Wschodniej, w tym ułatwiania koordynacji wdrażania planu działania.

UNDP, działając w imieniu SEESAC, będzie ogólnie odpowiedzialny za realizowanie działań projektu i za jego realizację. Czas realizacji projektu wynosi trzy lata (48 miesięcy).

8. **Partnerzy**

SEESAC będzie bezpośrednio realizował działanie w ścisłej współpracy z komisjami ds. BSiL oraz organami zajmującymi się sprawami wewnętrznymi i służbami policyjnymi w Albanii, Bośni i Hercegowinie, Kosowie (****), Republice Mołdawii, Czarnogórze, Republice Serbii i Republice Macedonii Północnej, a także z właściwymi instytucjami na Białorusi i Ukrainie. Inne instytucje będą ściśle zaangażowane w realizację projektu zgodnie z ustalonym wielostronnym całościowym podejściem w zakresie kontroli BSiL.

(****) Użycie tej nazwy nie wpływa na stanowiska w sprawie statusu Kosowa i jest zgodne z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1244 (1999) oraz z opinią Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie Deklaracji niepodległości Kosowa.